Diari de les idees 36

We begin the year with a new edition of *Diari de les idees* in a context marked by the third wave of the coronavirus that has already caused the death of more than 2 million people in the world and by the hope raised by the takeover that has just taken place in the White House. As regards Catalan politics, there is the uncertainty about the elections scheduled for 14 February following the decision of the TSJC to suspend the decree postponing the elections to May, as a precautionary measure. At the European level, the effective implementation of Brexit and the doubts about the leadership of the EU once Angela Merkel leaves power in autumn mark the current situation.

As of last Wednesday, Joe Biden is the new President of the United States and he begins his term of office with the same philosophy that guided his campaign: dialogue and reconciliation. A very complex objective with an American society weakened by inequality and pandemics, and politically fragmented. The *New York Times* editorial board stresses that Biden's bid for unity is not a demand for Americans to agree on everything, but to live in mutual tolerance and to learn again how to deal peacefully with their differences. In this vein, the start of the new administration has been characterised from the very first hours by a clear break with the policies of its predecessor. The return to the Paris Climate Agreement and the WHO, as well as an easing of pressure on migrants, have been some of the first measures taken by the new US president, who has approved a package of 17 executive orders, many of which reverse previous decisions by former president Donald Trump. Other measures include the end of the "Muslim veto", the extension of the moratorium on rents and mortgages, labour protection for the LGTBQ collective and the creation of the figure of the coordinator against COVID-19 with the aim of supervising the supply, distribution and administration of vaccines, as well as the production of equipment and screening and detection tests.

Regarding the very serious attack on American democracy that took place in early January by supporters of the now ex-president Donald Trump , Timothy Snyder anakyzes in the *New York Times* the historical and political context of the assault on the Capitol and underlines the role played by Trump's "pre-fascist post-truth" rhetoric. A mass communication strategy that takes advantage of a moment of decadence in journalism to spread an accumulation of

lies and paranoia. A markedly anti-intellectualist, anti-institutional and anti-democratic media strategy. For its part, *The Economist* considers that Donald Trump's legacy could condition Biden's presidency, depending on whether or not sceptical Republicans disenchanted with the former president decide to join him in his plans to reunify the country.

The takeover in the White House is likely to bring major changes in US foreign policy and Walter Russell points out in *Foreign Affairs* that we are witnessing the end of the Wilsonian era. This is because countries like China, Turkey and India have followed hegemonic civilizational models, without conflicts between counterpart states but rather concentrating on reinforcing national principles against interventions by foreign powers. In the same magazine , Rana Mitter evokes the US's great rival for world hegemony and argues that China wants to transform the international order to further its own interests and bolster its own image. Chinese power today is a protean dynamic force based on the relationships between authoritarianism, consumerism, global ambitions and technology. China's future will depend on how successfully it manages to recombine the different aspects of its model. For the moment, China's authoritarianism limits its seductiveness as a political system. Meanwhile, the editorial of the French daily *Le Monde* points out that China seems to be the big winner of the pandemic. Firstly, economically. As the European Union and the United States are stucked in a health crisis that is dragging on beyond initial expectations, Beijing has returned to strong growth. China can also consider itself victorious politically because the United States is for the moment caught up in the pathetic end of Donald Trump's reign, which offers authoritarian regimes an unexpected opportunity to denounce the shortcomings of democracy a as a model.

In this regard, there is growing concern about the rise of populist and far-right movements, not a small issue as shown by the attempted assault on the Capitol in Washington in early January. Heather Ashby warns in *Foreign Policy* that this movement is growing and organising itself globally through social media and its ideas are being backed up by the populist rhetoric of some traditional conservative right-wing political parties. The dissemination through social media of all kinds of conspiracy theories in conjunction with the discourse of the extreme right creates an atmosphere of rejection and harassment towards ethnic, religious, social or sexual minorities. Ashby calls for a mobilisation on a large scale of national and international resources to fight disinformation, hate speech, conspiracy theories and the vulnerability of the youngest segments of the population.

Nor are European democracies immune to this phenomenon, as Leonardo Carella in *Le Grand Continent* and Gideon Rachman in the *Financial Times* point out. Indeed, in Europe there are signs of widespread distrust towards electoral processes, such as those that have taken root in a large part of the American radical right. In Europe as in America, comparable cultural and demographic pressures lead to social fractures that can be politicised; similar economic changes fuel distrust of institutions and demand for populist politics; and technological changes in the way we consume politics open up new paths for radicalisation. Europeans cannot be complacent. With this in mind, we invite you to participate in the two virtual debate sessions that CETC is organising jointly with the Office for Civil and Political Rights. On 27 January at 18:00 a round table will discuss the role of

the media in the emergence and rise of the extreme right, while the following day, at the same time, the session will analyse the cases of Turkey, the United States and Hungary.

With regard to European politics, a crucial year for its future is beginning, and Bonaventura de Sousa Santos points out in *Open Democracy* some of the main challenges that the EU will have to face: from managing COVID-19 vaccination and Brexit to new post-Trump Atlantic relations and a post-Merkel Europe, the challenges are enormous. In the midst of a liquid scenario full of systemic risks, how Europe emerges from the pandemic may be highly relevant to a new balance of the global agenda. At the same time, the worsening of social inequalities, the erosion of labour rights and the consequent precariousness of lifestyles constitute one of the variables most directly related to the coronavirus-related mortality rate. Moreover, it is worth noting that the degradation of public services following the cuts has left states unable to respond better to the health emergency.

Challenges that will be affected by Angela Merkel's disappearance from European leadership in autumn, as Mutjaba Rahman argues in the pages of *Politico*. A transition that is not without risk, not so much in relation to who will replace her in Germany, but because of the vacuum she will leave in Europe, a vacuum that no EU leader can credibly fill. French President Emmanuel Macron will certainly try, but without Merkel, and without the possibility of a strong partner in Berlin, he is unlikely to succeed. We therefore have to consider whether this could affect the successful implementation of the recovery fund or the reform of EU fiscal rules, two key issues for the long-term viability of the euro. There is also a danger that without Merkel and an effective Franco-German cooperation, leaders such as Recep Tayyip Erdoğan may try to exploit the void, increasing the risk of rising tensions in the Eastern Mediterranean and the Balkans.

Another of the issues that will continue to shape the European agenda is the effective implementation of Brexit from January 1, as discussed in two articles published in *The Guardian*. One the one hand, Timothy Garton Ash argues that there is a powerful political logic that pushes both sides to make the relative failure of the other the measure of their own success. We have already seen this, for example, on the issue of the COVID-19 vaccines, with Boris Johnson boasting that Britain has done more than all the other countries in Europe put together. Ultimately, the Brexit process can be summed up in a tweet from the French minister for European affairs, who on the night of the UK's exit pointed out that Britain is punishing itself with Brexit, but that it was also necessary to show the price that has to be paid to leave. Now post-Brexit Britain knows that the price to pay is a future of permanent negotiation and confrontation. Meanwhile, Martin Kettle argues that in almost all material domains, the UK is worse off today than it was before January 1, and this is particularly true for supply chains. Moreover, the economic and employment implications are huge, especially in the midst of the pandemic. The impact on fisheries will be particularly sensitive from a political point of view. Nor can we forget that the medium-term future for Northern Ireland is at stake. Finally, the geopolitics of vaccines is also relevant in this pandemic period, and in *Open Democracy* Luiza Bialasiewicz tells the harmful impacts that gaps in access to information regarding the COVID-19 vaccine can have. First, the lack of accessible scientific communication can lead to the proliferation of conspiracy theories that increase scepticism about the vaccine. Then, this scepticism

spreads rapidly among population groups who fear to have less control over their future, both politically, economically and socio-sanitary .

In Catalan politics, the focus is on the discrepancies and uncertainty about the upcoming elections to the Catalan Parliament. The Catalan High court of Justice decision to suspend the decree suspending the elections leads Xavier Arbós to argue in *El Periódico* that the decree published by the government is disappointing insofar as restrictions on fundamental rights have to be justified on the ground of adequate, proportionate and indispensable measures, and it has not done so. At the same time, Francesc-Marc Álvaro warns in *La Vanguardia* that a large majority of citizens are completely indifferent to the date of the elections, which indicates that Catalans have disconnected from politics and that they only think about the Government when they use basic services or when they have to solve problems that affect them directly. However, the constant interference of the courts in Catalan politics, through arbitrary rulings that are increasingly perceived by a large part of the citizenry as unfair and discretionary, is reaching unsustainable levels and we will have to start thinking about articulating the appropriate responses to deal with them.

These times of pandemics and subversion of the normality to which we got used have also led to the emergence of numerous analyses on the meaning of freedoms, democracy and the fragility of human beings. Reflections such as those of Josep Ramoneda in *El País* on freedom in times of change, the perception of everyday life and the construction of referents. The pandemic has made visible an old mutation, but one that has become more evident in the role of the big global companies that have reinforced their hegemony despite the efforts of states to show that they still exist, by locking us all indoors by decree. Ultimately, the mutation underway raises the question about how to save freedom.
In *Maleta de Port Bou*, Daniel Innerarity focuses on the uncertainty of the current times, an uncertainty that is part of human life, both in its personal and social dimensions. We are going through a historic period of great volatility, in the midst of geopolitical transformations whose outcome is still difficult to guess. Complex interactions, exponential developments, emerging phenomena, turbulence, and discontinuous change characterise our times. We have now to learn to manage these uncertainties, which can never be eliminated, and to transform them into calculated risks and learning possibilities. In the same journal. Francis Fukuyama reflects on liberalism and its discontents and argues that democracy disconnected from liberalism does not protect diversity, because majorities use their power to repress minorities. Consequently, any illiberal attempt to build a social order around strong ties based on race, ethnicity or religion necessarily excludes significant sections of the community, and eventually leads to conflict. In parallel, Fukuyama criticises the evolution of liberalism towards neoliberalism from the 1980s onwards, which allowed the growth of huge inequalities that have been fuelling right wing and left-wing populisms. The problem with liberalism is that it works slowly, based on consensus and compromise, and never achieves its goals of community and social justice as fully as its supporters wish. However, it is hard not to see how dispensing with liberal values has only increased conflict and ultimately generated a return to violence as a means of resolving differences.

Particularly worrying in this regard is the study published in *The Economist* that shows the growing involvement of states in disinformation strategies. A report by the Oxford Internet

Institute published a few days ago reveals that in 2020, organised disinformation campaigns were carried out in 81 countries, compared to 28 three years ago. This propaganda, which has become an essential element of many governments' and political parties' campaigns, is used to discredit opponents, influence public opinion, harass dissent and interfere in the internal affairs of other countries. Until recently, only a few governments used social media bots and similar tools to conduct cyber propaganda campaigns, the most well-known of which was Russia's interference in the Brexit referendum and the 2016 US presidential election. Today, the methods and actors have changed. In 2016, bots were all the rage. Now, fake accounts are preferred because they are more difficult to detect by both platform moderators and the public. Disinformation has also become more professional. In the past, disinformation campaigns were led by government officials. Now, large public relations firms are hired to do the dirty work. Oxford researchers have identified 48 countries where private companies worked with governments and political parties on disinformation campaigns during 2020 and estimate that almost $60 billion has been spent since 2009 on contracts with private companies to generate disinformation.

The COVID-19 health crisis is still hitting the economic domain. *The Economist* assesses the consequences of the second and third waves and argues that the latest round of lockdowns and restrictive measures will not have as great an impact as those of last spring. Analysts at Goldman Sachs, for example, say that in the case of Britain, the sensitivity of economic activity to COVID-19 restrictions has declined significantly since the first lockdown. In a report published on 8 January, the HSBC bank notes that German industrial production has improved its recovery in the month of November during the second lockdown. Whether official GDP figures confirm the growing resilience of developed economies to confinement remains to be seen. A recent report by the OECD, which produces a weekly GDP estimate for the major economies, reveals that while they were running at around 80% of capacity in April, they are now running at over 90%. Three main factors explain the improvement: reduced fear on the part of citizens; more appropriate and fine-tuned government policies; and finally the resilience and adaptability of companies. Within this economic context that has been hard hit by the pandemic, researcher and historian Raquel Varela asserts that a notion of life that is reduced to work and eat is being imposed. In addition, in the face of this, she considers that it is urgent to think of a collective alternative and that this system of competition and struggle for permanent profit that is capitalism does not serve the purposes of humanity. In short, society needs a reset and it is necessary to define what is essential for production and what is not. Finally, there is also the fact that repressive measures are setting a very serious precedent throughout Europe. The ease with which emergency measures are being introduced – state of emergency, state of emergency, compulsory lockdown – which are now being prolonged in time, serves to hide the total failure of neoliberalism to fight a virus that is after all one of the simplest in existence. In turn, Branko Milanović argues in *Social Europe* that COVID-19 is the first truly globalised event in human history. On the one hand, because COVID-19 has created a uniform global routine: almost everyone experiences recurrent lockdowns, the loss of physical contact, and new legal measures to raise public awareness that must be complied with to avoid sanctions. On the other hand, the new routine imposed by COVID-19 requires us to change our main method of communication from face-to-face and local

experiences to online communication.

With regard to environmental issues, Laurie Macfarlane warns in the pages of *Open Democracy* that 2021 may be the last chance to save the climate. Indeed, like climate change, the current pandemic is a symptom of accelerating environmental collapse, which in turn is the product of an economic model that depends on endless growth and accumulation. Seen in this light, the idea that COVID-19 can somehow help solving the environmental crisis is absurd: they are two sides of the same coin. If the promises to build back better from the lessons of COVID-19 are fulfilled; if Joe Biden's administration delivers on its climate change promises; if China's five-year plan delivers on its decarbonisation commitments; and if COP26 is a success, then we might have a chance to avoid climate catastrophe. If none of these things happens, however, our prospects will be drastically different. If "building back better" turns out to be an empty slogan; if President Biden's climate plan fails to overcome the paralysis of the US political system; if China's five-year plan includes a vast expansion of coal-fired power plants; and if COP26 ends in diplomatic failure, then we will be stuck on a very dangerous trajectory. Meanwhile, Louise Guillot warns in *Politico* of the environmental impact of the distribution of the COVID-19 vaccine in Europe. The BioNTech/Pfizer vaccine has to be stored in a freezer with hydrofluorocarbon (HFC) gases. HFC emissions have a global warming effect up to 23,000 times higher than CO_2. In addition, the market for single-use personal protective equipment (PPE), such as plastic masks and gloves, is having a major impact and creating significant non-recycled waste. Ultimately, Guillot underlines the difficulties in addressing both a long-term sustainable methodology and a short-term environmental approach to vaccine deployment.

Finally, in the field of new technologies, the suspension of Donald Trump's Twitter account during the last days of his mandate stands out. Joshua Keating wryly argues in *Slate* that if Twitter intends to start banning political leaders from repeatedly justifying the atrocities committed by their governments, the company will see its activity significantly reduced. Indeed, the day before Trump was permanently banished from the platform for violating the policy against "incitement to violence", the Chinese embassy in the US tweeted that Uighur women in the country's Xinjiang region had finally been "liberated" by Chinese government policies, and were no longer "baby-making machines". A disturbing twist in a draconian birth control campaign that has involved the forced use of IUDs, sterilisations and abortions. It is tempting to say that Twitter should just have a policy of banning "dictators" but it is hard enough for governments and NGOs to define what constitutes a democratic or autocratic government and it is probably not a job we want to delegate to such companies. In *La Vanguardia* French writer, thinker, political advisor and businessman Jacques Attali warns that if the EU does not equip itself with the means of a state, it could end up politically and economically dominated by the larger forces of the US and China and their big companies. In his view, the potential winners of the current crisis unleashed by the coronavirus will be those countries that have learned to develop the economy of life from a democratic perspective, albeit at a fast pace. Moreover, if these countries fail to do so, then there will be a struggle between totalitarian states and large digital companies. Finally, the problem posed by orbital debris is the subject of an article in *The Economist*, which argues that the growing accumulation of orbital waste carries the risk of collision with an active satellite, a situation that is rapidly worsening. Estimates show that there may be up to a

million pieces of waste of one cm or more in orbit, and more than 20,000 larger objects are being tracked. Part of the problem is the increasing number of rocket and satellite launches. On 17 January, for example, Virgin Orbit launched ten satellites into orbit using a rocket released from a modified Boeing 747-400. Another problem is that every year, a dozen major pieces of debris break off and orbit the earth. Stopping the chain reaction generated by orbital waste means launching some of the superfluous tonnage into space into the Earth's atmosphere, where the frictional heat of re-entry would reduce it to ash. It would be therefore sufficient to remove only the larger debris.

International politics and globalization

Timothy Snyder The American Abyss

Timothy Snyder analitza el context històric i polític de l'assalt al Capitoli dels Estats Units els dies 5 i 6 de gener 2021. Pel que fa als antecedents de l'assalt, Snyder apunta al paper que va jugar la retòrica "postveritat prefeixista" de Trump, una estratègia de comunicació de masses que aprofita un moment de decadència del periodisme per difondre un cúmul de mentides i paranoia, però sense arribar del tot al conspiracionisme hitlerià. Aquesta estratègia mediàtica marcadament anti-intel·lectualista i anti-institucional marca una bretxa dins del partit republicà estatunidenc. Segons Snyder, la majoria dels representants d'aquest partit es beneficien del statu quo i busquen mantenir-lo, mentrestant una minoria crítica encapçalada per Trump es posiciona explícitament en contra de les institucions (pseudo) democràtiques estatunidenques. Fins ara, explica Snyder, la retòrica antigovern de tipus trumpista permetia amagar les estratègies republicanes per mantenir el govern, no com a eina social, sinó com a protector dels seus interessos. No obstant això, aquesta tensió entre pro i anti-govern en el partit republicà es va materialitzar i tornar insoluble en el moment de l'assalt al Capitoli. A conseqüència, vam veure republicans progovern com Mitch McConnell repudiant les accions de Trump, després de quatre anys sense dir res. Per l'altra banda, republicans anti-govern com a Josh Hawley i Ted Cruz estan instrumentalitzant el seu suport a la iniciativa de Trump dins el marc de la seva pròpia carrera política. En aquesta òptica, Snyder pregunta: "Com funcionarà el mite de la victimització de Trump en la vida estatunidenca dins de quinze anys? Qui se'n beneficiarà?"

The Economist Trump's legacy—the shame and the opportunity

La violència de l'assalt al Capitoli pretenia ser una demostració de poder. De fet, va emmascarar dues derrotes. Mentre els partidaris de Trump trencaven el feble cordó policial i entraven al Capitoli, el Congrés certificava els resultats de la derrota incontrovertible del president al novembre. Mentre els partidaris de Trump destrossaven el mobiliari, els demòcrates celebraven un parell de victòries improbables encara feia pocs dies a Geòrgia, que els han donat el control del Senat. *The Economist* considera que la violència dels partidaris de Trump tindrà conseqüències en un partit republicà que ara passarà a

l'oposició, però també en la presidència de Joe Biden, que tot just ara comença. L'article assenyala que la reinvenció del GOP serà més dura aquesta vegada. Fins i tot en la derrota, l'aprovació de Trump entre els republicans encara ronda el 90%, molt millor que el 65% de George W. Bush durant l'últim mes de la seva presidència. Trump ha aprofitat aquesta popularitat per crear el mite que va guanyar les eleccions presidencials. Pel que fa a les conseqüències de cara a la presidència de Biden, molt dependrà de si els republicans escèptics i desencantats comparteixen els seus projectes de reunificació del país. En definitiva, per recuperar la iniciativa i el que és més important, per enfortir la democràcia nord-americana, els republicans necessiten trencar amb el llegat de Donald Trump, ja que a més de perdre les eleccions, s'ha mostrat disposat a incitar una insurrecció que hauria pogut causar una autèntica matança al Capitoli.

Nicholas Leman 6 de enero, síntoma de un problema sistémico

A parer de l'autor, l'assalt al Congrés no és el simple fruit d'un president aberrant, sinó també de la creixent desigualtat, la propagació del discurs de l'odi a Internet i una dinàmica de fracàs institucional generalitzats als Estats Units. Leman considera que la prova de foc d'un sistema polític no ha de ser si pot impedir que una persona terrible ocupi un alt càrrec, sinó si és capaç de resistir malgrat això. Potser és el que ha passat en aquest cas. No hem d'oblidar que, al novembre, va votar pacíficament un nombre rècord de nord-americans. Això no obstant, assevera que és probable que el que hem vist sigui símptoma d'un problema sistèmic, o de diversos problemes que s'entrecreuen. El més obvi és que una part de la població nord-americana se sent al marge, no mostra cap lleialtat cap a les lleis i institucions i és propensa a abordar les discrepàncies polítiques com una ferotge enemistat. Seria ingenu i ahistòric pensar que aquest factor no existia abans però avui sembla que s'ha intensificat i tornat més agressiu. Finalment, Leman destaca que les grans tasques pendents més importants que té el país -aconseguir una economia més equitativa, unes institucions més justes i forts dins i fora de l'Administració, més confiança social i un major consens sobre la realitat- trigaran molt a fer-se efectives.

Nicholas Kristof Impeachment Is a Call for 'Moral Clarity'

Amb vistes al debat que s'està generant entorn al segon *impeachment* de Donald Trump i de la liquidació del seu llegat, Kristof afirma la necessitat d'invocar la "claredat moral", en tant que és important emprendre una guerra d'idees i deslegitimar determinats comportaments i discursos. Per consegüent, al seu entendre això és l'element crucial per tal que la possible destitució sigui un moment didàctic: la recerca de la claredat moral sempre permet estalviar-se posicions i actituds relativistes ja que implica acceptar que el món és ple de matisos i de vegades inconsistent sense renunciar a una brúixola moral per navegar-hi. En darrer terme, Kristof també apunta la necessitat d'esborrar un un ecosistema de falses il·lusions col·lectives difós al llarg dels últims anys per Fox News i molts republicans.

Walter Shapiro Impeaching Trump Is a Pyrrhic Victory

Trencant amb l'opinió majoritària entre els analistes polítics nord-americans, Shapiro considera que tot I que Trump s'ha convertit en l'únic president que ha estat sotmès dues vegades a un procés d'*impeachment*, el relat que en fan els demòcrates i els experts que surten a la televisió dóna la sensació de que si la Cambra no hagués actuat per acusar Trump, el president hauria deixat el càrrec sota una autèntica de pètals de rosa. I això, al seu parer, no és veritat, De fet, els aldarulls del Capitoli del 6 de gener ja havien garantit que cap historiador digne d'aquest nom mai no intentaria rehabilitar la reputació de Trump al llarg dels propers cent anys. Afirma que l'elecció del cap dels republicans McConnell de retardar un judici al Senat fins després del 20 de gener significa que Trump encara pot signar indults per ell mateix i tots els co-conspiradors de l'assalt al Capitoli. I fins i tot sense Twitter, Trump encara té moltes altres maneres per castigar els seus enemics i enverinar l'inici de la presidència de Biden. El segon judici d'*impeachment* contra Trump també complicarà les primeres setmanes de l'administració Biden, ja que el nou president haurà de compartir el focus amb un expresident durant els dies crucials de la nova administració. D'alguna manera, aquesta situació satisfà sense voler el desig de Trump de ser sempre el centre d'atenció.

Gary Younge American Civil War

Gary Younge esbossa els contorns de l'antagonització mútua entre demòcrates i republicans nord-americans, electrificada per la presidència de Trump i portada al capdavant de l'escenari mediàtic mundial amb l'assalt al Capitoli dels Estats Units els dies 5 i 6 de gener 2021. Per una banda, una victòria històrica pels demòcrates, deguda en part a la intensificació de la mobilització organitzada des de comunitats afroamericanes per lluitar contra la invisibilització del vot de les persones racialitzades. Per l'altra banda, la insurrecció violenta de la dreta popular nord-americana – recolzada pel mateix president en el seu intent de legitimar la seva al·legació de victòria electoral – paradoxalment ve acompanyada d'un clar missatge antidemocràtic. L'enfrontament indirecte entre aquests dos bàndols es desenvolupa sota la vigilància d'unes forces de l'ordre que es presenten com a políticament neutres, però que apliquen precaucions i sancions molt diferents en funció del tipus de manifestant que se'ls hi presenta. Younge conclou amb una advertència respecte al repte polític que haurà d'assumir l'administració de Biden: la retòrica trumpista que s'ha popularitzat en la població republicana no encapçala cap ideologia concreta sinó una amplificació desorganitzada de paranoies conservadores, amb la qual serà difícil o impossible debatre pacíficament.

Walter Russel Mead The End of the Wilsonian Era

Walter Russell Mead critica els ideals de governança transnacional defensats pel vint-i-vuitè president americà Woodrow Wilson. Wilson tenia una concepció Whig de la història com a progressió inevitable cap a una llibertat i una il·lustració creixents, culminant amb formes

modernes de democràcia liberal. Suposava que els països convergirien naturalment cap als ideals neoliberals democràtics occidentals a mesura que es desenvolupessin i com a resultat, va lluitar per la creació d'un "nou ordre mundial" basat en valors unificats de dret, economia i protecció dels drets humans. Però tal com assenyala Russell, "el wilsonisme és una solució particularment europea a un conjunt de problemes particularment europeus" derivat d'una llarga història de conflictes estatals entre iguals que van precipitar l'avenç tecnològic i la diplomàcia. Al contrari, països com la Xina, Turquia i l'Índia han seguit models de civilitzacions hegemòniques, sense conflictes entre estats homòlegs sinó concentrant-se més aviat en reforçar els principis nacionals contra les intervencions de potències estrangeres. Encara que els ideals wilsonians es mantinguessin només com a principi rector occidental, la confiança pública en les institucions democràtiques – especialment quan s'entrecreuen amb la tecnocràcia – és decididament baixa des de la caiguda financera del 2008. A més, "Internet i les xarxes socials han minat el respecte a totes les formes d'expertesa", apunta Russell. El cop de gràcia va ser, sens dubte, la "inepta resposta dels governs" durant la pandèmia de COVID-19. En conclusió, l'ideal wilsonià de construir un "ordre mundial basat en la democràcia, els drets humans i l'estat de dret" sembla fora de l'abast. Això no implica necessàriament la fi de la governança transnacional, simplement que els òrgans de la mateixa hauran de "donar cabuda a un ventall de visions i valors molt més ampli del que tenien en el passat".

Heather Ashby Far-Right Extremism Is a Global Problem

Heather Ashby reflexiona sobre l'auge de l'extrema dreta durant la dècada dels 2010. El moviment creix i s'organitza de forma global mitjançant les xarxes socials i veu les seves idees secundades públicament per la retòrica populista d'alguns partits polítics de dreta. Aquests partits han instrumentalitzat el rebuig a l'acceleració de la immigració en Europa per guanyar suport, com és el cas de Viktor Orbán a Hongria, Narendra Modi a l'Índia i Jair Bolsonaro al Brasil. La difusió per xarxes socials del conspiracionisme d'extrema dreta combinada amb aquest suport públic populista permet un ambient de rebuig descarat a les minories ètniques o religioses que pot donar peu a atacs terroristes perpetrats per supremacistes blancs com va ser el cas a Noruega el 2011, als Estats Units el 2015, o a Nova Zelanda el 2019. Ashby adverteix que l'assalt al Capitoli dels Estats Units els dies 5 i 6 de gener 2021 confirma aquest nou auge de l'extrema-dreta, i que hauria de propulsar-lo al centre de les preocupacions polítiques globals d'aquesta nova dècada. Aplaudeix les iniciatives populars a Hongria, a l'Índia i al Brasil per rebutjar la propaganda xenòfoba dels seus governs, i recomana la mobilització de recursos nacionals i internacionals per lluitar a gran escala contra el terrorisme, la desinformació, i la vulnerabilitat de les poblacions joves.

Rana Mitter The World China Wants

La Xina vol transformar l'ordre global per tal d'afavorir els seus propis interessos i reforçar la seva pròpia imatge? Aquesta pot ser la pregunta més important de la geopolítica actual, tot i que les respostes que provoca solen revelar més sobre els biaixos actuals que no pas

sobre com seria una futura superpotència xinesa. Els que auguren una Xina malèvola i expansionista apunten a proves d'agressió en les posicions polítiques actuals de Pequín. Els que tenen una visió menys apocalíptica destaquen aspectes més complaents de la política xinesa o assenyalen que la Xina s'enfrontarà a molts reptes que evitaran que pugui reformar el món segons el seu model, encara que ho vulgui. Molts observadors occidentals albiren una nova Guerra Freda, amb la Xina en el paper de la Unió Soviètica del segle XXI. Per a l'autor, però, aquestes projeccions són massa rígides i radicals per descriure de manera útil la complexitat de l'ascens de la Xina, ja sigui per captar la incertesa inherent en els objectius futurs de la Xina o per reconèixer els elements essencials que han configurat les seves aspiracions. El poder xinès actual és una força dinàmica proteica basada en les relacions entre autoritarisme, consumisme, ambicions globals i tecnologia. Conclou que el futur global de la Xina depèn de com pugui recombinar amb èxit tots aquests aspectes del seu model, però de moment, l'autoritarisme xinès amenaça amb limitar la capacitat de Pequín de crear una nova forma plausible d'ordre global.

Le Monde Les démocraties face au défi de la puissance chinoise

En la seva editorial el diari *Le Monde* afirma que a principis del 2021, la Xina sembla ser el gran vencedor de la pandèmia que va néixer al seu territori. En primer lloc, econòmicament. A mesura que la Unió Europea i els Estats Units estan sumits en una crisi sanitària que s'està allargant més enllà de les expectatives inicials, Pequín ha tornat a un fort creixement. Segons els experts, el país hauria d'assolir abans del que estava previst el gran tombant del segle: l'any 2028 el seu PIB hauria de superar el dels Estats Units. Per consegüent, aquest boom econòmic, hauria de permetre ràpidament passar de l'estat de país en desenvolupament a l'estat de país desenvolupat. I també la Xina pot sentir-se victoriosa a nivell polític perquè els Estats Units estan de moment embolicats en el patètic final del regnat de Donald Trump, que ofereix als règims autoritaris una oportunitat inesperada per denunciar els defectes del model democràtic. Ara bé, a diferència dels temps de la Guerra Freda, hem passat de l'era de l'hostilitat callada a la rivalitat en interdependència. Caldrà, doncs, aprendre a conviure amb la Xina, sense deixar-hi la nostra ànima. En definitiva, és necessari que cada estat, organització multilateral o empresa faci un balanç de la complexitat de la seva relació amb Pequín.

Hagai El-Ad We are Israel's largest human rights group – and we are calling this apartheid

L'autor de l'article, Hagai El-Ad, director executiu de B'Tselem, el principal grup de defensa dels drets humans a Israel, afirma que actualment no hi ha cap lloc al territori que Israel controla on un palestí i un jueu siguin iguals. Les úniques persones de primera classe són ciutadans jueus com ell mateix i gaudeixen d'aquest estat tant dins de les fronteres de 1967 com fora d'elles, a Cisjordània. Separats pels diferents estatus personals que se'ls assignen i per les nombroses variacions d'inferioritat a què els sotmet Israel, els palestins que viuen sota el domini d'Israel estan units entre ells pel fet de ser desiguals. També alerta de que a diferència de l'apartheid sud-africà, l'aplicació d'aquesta versió 2.0. evita

determinades imatges lletges. A Israel no hi trobareu rètols “només blancs” als bancs públics. “Protegir el caràcter jueu” d’una comunitat – o del propi estat – és un dels eufemismes velats que s’utilitzen per intentar amagar la veritat. Tot i això, l’essència és la mateixa. Que les definicions d’Israel no depenguin del color de la pell no suposa cap diferència material: és la realitat supremacista que està al cor de la qüestió i que ha de ser derrotada. Fins a l’aprovació de la llei de l’estat nació, la lliçó clau que Israel semblava haver après de com va acabar l’apartheid de Sud-àfrica va ser evitar declaracions i lleis massa explícites. Aquestes s’arriscar-se a produir judicis morals i, finalment, conseqüències reals. En lloc d’això, l’acumulació pacient, silenciosa i gradual de pràctiques discriminatòries tendeix a evitar repercussions per part de la comunitat internacional, especialment si hom està disposat a donar un bon servei a les seves normes i expectatives. Conclou assenyalant que el passat és fet de traumes i injustícies. El futur ha de ser radicalment diferent: un rebuig a la supremacia, basat en un compromís amb la justícia i la nostra humanitat compartida. Anomenar les coses pel seu propi –apartheid– suposa un moment de claredat moral per ajudar a la realització d’un futur just.

Andrew England The lost decade: voices of the Arab spring on what happened next

Deu any després de l’inici de l’onada de les anomenades Primaveres Àrabs, el *Financial Times* dóna veu als protagonistes d’aquelles revoltes que, amb el pas del temps, no han vist satisfetes les seves reivindicacions ni els seus anhels per a una societat més justa i un futur millor.

Emily Tamkin Seven predictions for the world in 2021

L’editora de la revista *The New Statesman* revela les seves prediccions per a l’any 2021 en clau interna Americana i en política internacional. Pel que fa als EUA afirma que no aconseguiran la immunitat del ramat mitjançant la vacunació fins a finals de la tardor com a molt d’hora. D’altra banda, apunta que Washington DC no es convertirà en nou estat de la Unió perquè tot i que ara els demòcrates tenen la Casa i majoria a les dues cambres del Congrés, la conversió a estat federal encara es considera per una majoria de la població com a socialisme. En política internacional, assenyala que les tensions entre l’Índia i la Xina augmentaran en la mesura que l’administració Biden intentarà jugar la carta de l’Índia per contrarestar els plans d’expansió xinesos a Àsia, i que el “darrer dictador d’Europa” seguirà en el poder una mica més perquè no es veu de quina manera es podria forçar Lukashenko a dimitir. Pel que fa a Europa, preveu un conflicte entre la UE i Amazon, ja que al mes de novembre la Comissió Europea va comunicar a Amazon que la companyia havia incomplert les lleis antimonopoli de la UE i que obria una segona investigació. També afirma que Aràbia Saudita canviarà la seva relació formal amb Israel un Mohammad bin Salman succeeixi al rei Salman, seguint l’exemple dels Emirats Àrabs Units. Finalment, assevera que els Jocs Olímpics tindran lloc però en una versió reduïda del que havia de ser l’any 2020 ja que no tots els països inscrits hi podran participar com a conseqüència de la crisi sanitària i econòmica de la COVID-19.

Catalonia, Spain, Europe

Xavier Arbós Elecciones aplazadas: inseguridad jurídica

En la seva anàlisi de la suspensió de les eleccions al Parlament de Catalunya que havien de tenir lloc el 14 de febrer, Xavier Arbós argumenta que el decret publicat pel Govern és decebedor: les restriccions de drets fonamentals han de justificar-se com mesures adequades, proporcionades i imprescindibles, i no ho ha fet. Recorda que tant aquest decret com els que van ajornar les eleccions de Galícia i el País Basc no tenen una base jurídica clara. Els principis de legalitat i de jerarquia normativa, recollits a l'article 9 de la Constitució, impedeixen que un decret pugui contravenir el que disposa una llei. En els decrets d'ajornament s'incompleixen les regles que estableixen els calendaris electorals, i això és una vulnerabilitat possible si aquest decret és objecte de recurs. Arbós considera que això crea inseguretat jurídica i que el govern català pot estar temptat de manejar sense control el calendari electoral: ell en cada moment interpreta 'les seves' dades epidemiològiques, i, en funció de 'les seves' dades, presenta com a única possible la data que prefereix. Qualsevol que s'oposi és susceptible de ser considerat un enemic de la salut pública, i la ciutadania ho interpreta tot en clau partidista. Per això assenyala que és de lamentar que aquest decret no hagi comptat amb consens.

Bonaventura De Sousa Santos Europa en 2021

Portugal assumeix la presidència de la Unió Europea en un moment de definicions crucials que afecten les rutines polítiques i socials conegudes en els temps anteriors anomenats normals. De la gestió de la vacunació contra la Covid-19 i del Brexit a la preparació d'un món occidental post-Trump i d'una Europa post-Merkel, els desafiaments són enormes. Enmig d'un escenari fluid i ple de riscos sistèmics, la manera en què Europa surti de la pandèmia pot ser rellevant en matèria de reequilibri d'una agenda global absurda. L'autor alerta que d'una banda, l'agreujament de les desigualtats socials, l'erosió dels drets laborals i la conseqüent precarització de les formes de vida constitueixen una de les variables més directament relacionades amb la taxa de mortalitat de la infecció. D'altra banda, la degradació dels serveis públics després de les retallades va incapacitar als Estats per brindar la millor resposta a l'emergència sanitària. Com entrarem gradualment en un període de pandèmia intermitent, prendre seriosament els drets humans significa invertir immediatament les lògiques de la inversió pública. Una política sòlida de promoció dels drets humans i la democràcia ens obliga a afrontar sense càlcul la degradació d'aquests valors a Hongria i Polònia duta a terme en nom d'una anomenada "democràcia antiliberal", una contradicció de termes. La democràcia liberal pot i ha de ser criticada per defecte, mai per excés. Finalment, prendre seriosament els drets humans i la democràcia vol dir seguir amb convicció una política de pau, que té repercussions tant internes com externes. Contra el que s'esperaria en un període d'emergència sanitària global, la nova guerra freda entre els Estats Units i la Xina s'ha tornat més violenta en els últims mesos. Davant el seu declivi com a primera potència mundial, els Estats Units ha estat utilitzant mecanismes cada vegada més agressius per contenir el que ells anomenen expansionisme imperial xinès.

Mujtaba Rahman We’re not ready for Europe after Merkel

La cancellera alemany es retirarà aquesta tardor després de més de 15 anys en el càrrec i, com a mínim, d’una dècada, com a líder indiscutible d’Europa. Segons l’autor aquesta és una transició que no està exempta de risc. El perill no està relacionat amb qui la substituirà a Alemanya sinó del buit que deixarà a Europa. Considera que, a curt i mitjà termini, la sortida de Merkel deixarà un gran buit que cap líder de la UE no pot omplir de manera creïble. El president francès, Emmanuel Macron, ho intentarà sens dubte, però sense Merkel, ni la possibilitat improbable d’un soci fort a Berlín, no ho aconseguirà. Macron és una figura molt més divisiva, amb idees més ambicioses, però també controvertides, sobre la reforma de la UE. A més, l’energia i els esforços de Macron aquest any seran absorbits en gran part per la crisi econòmica i sanitària provocada per la pandèmia de COVID-19. I quan el nou líder alemany Armin Laschet comenci a consolidar-se, s’acostaran les eleccions presidencials a França a la primavera del 2022. Això comporta que París i Berlín es mantindran fora de focus durant algun temps i que Europa no serà liderada de manera eficaç durant els propers 12 a 15 mesos. L0autor es planteja per consegüent si això podria afectar la bona implementació del fons de recuperació o, encara més important, la reforma de les normes fiscals de la UE, sens dubte clau per a la viabilitat a llarg termini de l’euro. També assenyala que l’acord de la UE amb la Xina podria quedar indefinit al Parlament Europeu. Conclou que sense Merkel, ni l’eficaç cooperació franco-alemanya que va oferir Macron, líders com Recep Tayyip Erdoğan també podrien intentar explotar el buit, augmentant el risc d’escaramusses a la Mediterrània oriental.

Timothy Garton Ash The UK and EU are headed for bad-tempered rivalry, unless we can avert it

Després del Brexit, Gran Bretanya i la UE s’enfronten al parany enunciat per Gore Vidal quan va dir que “No n’hi ha prou per tenir èxit. Els altres també han de fracassar “. Segon Gaston Ash, ara existeix una poderosa lògica política que empeny les dues parts a fer del fracàs relatiu de l’altra la mesura del seu propi èxit. Ja ho hem vist en el tema de les vacunes contra la COVID-19, amb Boris Johnson presumint que Gran Bretanya ha fet més que tota la resta de països d’Europa junts. Gavin Williamson, secretari d’educació de Gran Bretanya, va portar aquesta afirmació fins a l’extrem de dir que això és perquè “som un país molt millor que tots els altres”. L’autor assevera, doncs que el que podríem anomenar “vidalisme” s’incorpora al projecte dels *Brexiteers*. Al cap i a la fi, se suposa que l’objectiu de l’exercici és que la Gran Bretanya estigui “millor fora”. Aquesta lògica és menys central per part de la UE, sobretot perquè té molts més recursos a la seva disposició. Conclou que aquesta lògica subjacent a tot el procés del Brexit es pot resumir en una piulada del ministre francès per als afers europeus, que la nit de la sortida del Regne Unit va assenyalar amb raó que Gran Bretanya es castiga ella mateixa amb el Brexit, però que també era necessari mostrar el preu que s’ha de pagar per marxar. Així doncs, malgrat tota la “sobirania” que ha guanyat, la Gran Bretanya post-Brexit estarà atrapada en un futur de negociació i confrontació permanents.

Martin Kettle If Brexit is 'done', then where's the dividend?

Només han passat un parell de setmanes des que Gran Bretanya va tallar els seus llaços amb la Unió Europea. Per tant, pot semblar una mica prematur preguntar-se com va tot. Però la realitat del Brexit a principis del 2021 és crua. L'autor afirma que és possible que ara sigui una nació sobirana, cosa que sembla ser important per a molts, però, en gairebé tots els aspectes materials, el Regne Unit està actualment pitjor que abans de l'1 de gener. I això que el Brexit encara no s'ha fet. Gran Bretanya continua sent una illa al davant de la costa de la UE, que és el seu principal mercat. Kettle afirma que la realitat actual és que sembla que cada problema material es fa més agut. Això és cert per a les cadenes de distribució en particular. Segons Ian Wright, president de la Federació d'Aliments i Begudes, totes les cadenes de subministrament entre la UE i el Regne Unit hauran de ser reformades en els propers mesos. Les implicacions econòmiques i laborals són enormes, sobretot enmig de la pandèmia. L'impacte sobre la pesca serà especialment sensible des del punt de vista polític. I tampoc no es pot oblidar que el futur a mitjà termini per a Irlanda del Nord és res més que delicat. L'autor conclou que res d'això no vol dir que un retorn britànic a la UE sigui una cosa que es pugui esperar a curt termini. Però, a mesura que passi el temps, l'empremta exercida pels vots del 2016 i del 2019 es debilitarà. Les múltiples relacions de Gran Bretanya amb Europa, per la seva banda, no desapareixeran. S'hauran de prendre decisions. Les coses hauran d'evolucionar. D'una forma o d'una altra, el que ara anomenem Brexit mai no serà un tema del tot resolt.

Leonardo Carella En Europe aussi, cela pourrait arriver

Segons l'autor, les democràcies europees no són immunes al que van viure els Estats Units el 6 de gener amb l'intent d'assalt al Capitoli per part dels partidaris de Donald Trump. Afirma que a Europa ja es poden començar a observar signes de desconfiança generalitzada en els processos electorals, com els que ara ha arrelat en una gran part de la dreta radical nord-americana. A Europa com a Amèrica, pressions culturals i demogràfiques comparables obren fractures socials susceptibles de ser polititzades; canvis econòmics similars alimenten la desconfiança envers les institucions i la demanda de polítiques populistes; els mateixos canvis tecnològics en la nostra forma de consumir política obren noves vies de radicalització. Per tant, no podem confiar-nos. No ho podem fer creient que la nostra història ens ha vacunat contra el tipus d'atac violent a la democràcia que hem vist a l'Amèrica de Trump. No hi ha vacuna contra el feixisme. En definitiva, segons Leonardo Carella, els esdeveniments de Washington són més una imatge d'un possible futur que no pas una reminiscència del passat europeu.

Gideon Rachman Europe is not immune from America's political madness

Des de les pàgines del *Financial Times* l'autor considera que seria un error que els europeus creguessin que l'absència d'una figura com la de Donald Trump els protegeix de

perillosos disturbis polítics, particularment atesa l'angoixa econòmica i la dislocació social causada per la COVID-19. Les multituds que aquest estiu es van concentrar davant del Reichstag a Berlin eren més petites que les que van atacar el Capitoli però representaven una àmplia secció transversal de grups, amb l'extrema dreta que es barrejava amb militants anti-vacunes i seguidors de la teoria de la conspiració de QAnon. Les enquestes d'opinió realitzades després dels fets revelen que el 9% de la població alemanya donava suport als manifestants que van intentar atacar el Reichstag. Es tracta d'una base més estreta de la que gaudeix l'extrema dreta als Estats Units, on les enquestes immediatament posteriors a l'assalt del Congrés van revelar que gairebé la meitat dels votants republicans l'aprovaven, la qual cosa representaria un 20-25% dels nord-americans. Però aquest és el percentatge de suport als extremistes polítics a l'antiga Alemanya de l'Est. El govern d'Angela Merkel està preocupat perquè l'extrema dreta ha infiltrat els militars, els serveis d'intel·ligència i la policia i algunes unitats militars d'elit s'han hagut de dissoldre a causa dels seus vincles amb l'extremisme polític. França també té motius de preocupació. El moviment de les armilles grogues, que va començar el 2018, va fer sortir centenars de milers de persones al carrer en manifestacions que sovint es van convertir en aldarulls violents i vandalisme. Tot i això, les enquestes d'opinió van suggerir que la majoria de la població francesa simpatitzava amb aquest moviment difús, unit únicament per la seva ràbia cap a l'elit governant del país. En darrer terme, el caràcter ridícul que sovint tenen els simpatitzants de l'extrema dreta i de les teories de la conspiració fa que sigui temptador tractar-los com a simples marginals, que mai no tindran una influència real. Però, com han demostrat els esdeveniments a Washington, poden guanyar l'adhesió de milions de persones i convertir-se en un perill per a la democràcia. La regla segons la qual tot el que comença a Amèrica acaba arribant a Europa no es limita a la cultura popular i a la tecnologia. També es pot aplicar a la política.

Cas Mudde i Jakub Wondreys Unlike Trump, Europe's far-right leaders haven't been damaged by the pandemic

En aquest article els autors denuncien l'opinió de molts experts que afirmen que els "populistes" (concepte sovint utilitzat com a eufemisme de "l'extrema dreta") han ignorat o menystingut l'amenaça de la COVID-19, que han estat les víctimes electorals de la pandèmia i que el coronavirus ha exposat la incompetència política dels populistes que estan al poder. Argumenten que la major part d'aquestes especulacions es basen en un o dos casos individuals, sobretot del president dels Estats Units, Donald Trump. Però al seu parar aquest cas és l'excepció més que no pas la regla. En un estudi comparatiu recent sobre els partits d'extrema dreta a la Unió Europea, els autors han determinat que no es confirma cap d'aquests tres supòsits. De fet, hi ha hagut una gran varietat de respostes d'extrema dreta a la pandèmia. En resum, consideren que gran part del debat públic sobre l'extrema dreta, el populisme i la COVID-19 està equivocat. En general, l'extrema dreta no ha ignorat Covid-19, no ha estat la seva víctima electoral i no ha estat assenyalada per la pandèmia com a incompetent. Tot i que l'extrema dreta generalment ha emmarcat la COVID-19 en consonància amb la seva ideologia (nacionalisme, autoritarisme i populisme), les seves respostes polítiques han variat, principalment segons si es troben al govern o a l'oposició. Més que res, els resultats de l'estudi mostren que hem de deixar de veure

l'extrema dreta europea a través del prisma de Trump. El president dels EUA és, en molts sentits, l'excepció més que la norma en termes de política d'extrema dreta. I mentre Trump abandona la Casa Blanca, els partits d'extrema dreta continuen sent els principals actors a Europa.

The Economist Far-right parties in Europe tend to rise—and fall

En un article molt dur contra els partits populistes i d'extrema-dreta, *The Economist* es congratula que existeixi un sostre de vidre a la UE ue ha impedit que partits euroescèptics guanyin massa poder. Argumenta que aquests partits tendeixen a créixer ràpidament abans de col·lapsar, sovint a causa de la seva pròpia ineptitud. El patró es repeteix a tot Europa: una pujada ràpida, una topada contra el sostre de vidre i una retirada ràpida. A Alemanya, l'AFD va sorgir el 2013. A les eleccions del 2017, es va convertir en el principal partit d'oposició al parlament. Des d'aleshores, s'ha vist afectat per l'extremisme i les lluites internes de l'ultradreta. A Europa, els que estan més disposats a liderar aquests moviments en les seves etapes inicials són sovint els menys adequats per dur a terme la tasca a llarg termini. Alguns partits han aconseguit trencar provisionalment el sostre de vidre però sempre han acabat topant amb la realitat de la governança. La Lliga Nord va aconseguir el poder l'any 2018. Un any després, Matteo Salvini, el seu líder, va fer caure la seva pròpia coalició per intentar provocar unes eleccions anticipades i el resultat és que el seu partit va acabar sortint del govern. A Àustria, el Partit de la Llibertat estava al poder fins que no apareguessin imatges del seu líder oferia contractes estatals a algú que es feia passar per la neboda d'un oligarca rus. En definitiva, per atraure votants fidels es requereix un lideratge competent, que és el que per sort no han tingut els partits d'extrema dreta. El sostre de vidre s'ha mantingut sòlid. Però, tal com demostra Viktor Orbán, cal ser molt vigilants perquè és molt difícil aturar els qui aconsegueixen trencar-lo.

Nicholas Vinocur Why Europe's China deal will poison transatlantic relations

Nicholas Vinocur esbossa els conflictes diplomàtics naixents entre la Unió Europea i la nova administració estatunidenca liderada pel demòcrata Joe Biden enmig d'un "augment de l'optimisme des de Brussel·les i algunes capitals de la UE cap als EUA." Tot i mitigar l'explícita hostilitat que mostrava el seu predecessor Donald Trump cap a la Xina, Biden manté una estratègia de prudència davant "les pràctiques de mercat injustes de la Xina i les seves vulneracions de drets humans". Per l'altra banda, la Unió Europea ha proposat un acord d'inversió amb la Xina per fluïdificar les relacions comercials entre les dues regions, particularment en el sector de la tecnologia de la informació. Aquesta divergència estratègica en les relacions comercials i diplomàtiques amb la Xina dificulta la formació d'aliances entre la UE i el nou govern estatunidenc sobre qüestions com la reintegració dels EUA als acords de París o la regulació de l'espai digital, mitjançant per exemple l'aprovació d'un Transatlantic Trade and Technology Council proposat per la principal negociadora comercial de la UE, Sabine Weyand. La mateixa UE mostra divisions internes: mentre alguns membres del Parlament Europeu rebutgen l'acord d'inversió amb

la Xina a causa dels seus actes de violència antidemocràtica a Hong Kong i contra els uigurs a la regió de Xinjiang, els partits de centredreta i conservadors es mostren més favorables a garantir l'accés al mercat xinès.

Luiza Bialasiewicz Vaccine geopolitics, 'big' and 'small', and Europe's challenge

Luisa Bialasiewicz explica els impactes nocius que poden tenir les bretxes d'accés a informació respecte a la vacuna per a la COVID-19. En primer lloc, explica que la falta de comunicació científica accessible pot causar la proliferació de teories de conspiració que augmentaran l'escepticisme popular davant de la vacuna. Després, remarca que aquest escepticisme es difon ràpidament de forma social i parasocial entre els grups de població "que senten menys control sobre el seu futur, tant en l'àmbit politicoeconòmic com sociosanitari." Posa com a exemple els Balcans occidentals on el 75% de la població creu en alguna teoria de conspiració sobre la COVID-19, segons un estudi fet pel Grup assessor sobre polítiques dels Balcans a Europa (BiEPAG). Bialasiewicz destaca que "mentre que l'educació, l'edat o el gènere no van afectar aquestes creences, van estar directament relacionades amb orientacions geopolítiques més àmplies", destacant com les pors relacionades amb la COVID-19 són directament influenciades pel grau de confiança popular en els processos i institucions democràtics.

Democracy, diversity and culture

Josep Ramoneda La llibertat en temps de mudança

Josep Ramoneda reflexiona sobre la percepció de la vida quotidiana i la construcció dels referents de cada període que són el resultat, mutant i sovint capritxós, de la trobada entre la subjectivitat, personal i intransferible, que ens anem construint dia a dia, i el pes dels discursos que s'apoderen d'una situació en un moment determinat (i ho anomenem hegemonia ideològica). Amb la pandèmia s'ha fet visible una mutació que ja venia de lluny, però que ara resulta patent a la vista que les grans companyies globals han reforçat la seva hegemonia malgrat els esforços dels Estats per demostrar que encara existeixen tancant-nos a tots a casa per decret llei. En darrer terme, la mutació en curs planteja la més recurrent de les qüestions: com salvar la llibertat? I, tanmateix, comencem malament si les noves generacions –les que governaran el futur- arrenquen amb el hàndicap de ser les més castigades per les crisis econòmiques, socials i educatives acumulades.

Spyros A. Sofos Is Left populism possible?

L'autor argumenta que en un moment en què les formes de pensar i practicar la política experimenten una profunda transformació, i que el populisme, com a concepte i estratègia política, ha adquirit protagonisme en aquestes reconfiguracions, es necessita un debat rigorós i constructiu sobre com es pot desenvolupar una comprensió del populisme que

mantingui una anàlisi crítica en termes intel·lectuals i polítics. A la vegada, considera que en un escenari polític impregnat per discursos populistes i repertoris d'estratègia, la història d'èxit de les mobilitzacions populistes no ha de ser exclusivament propietat de lideratges autoritaris o conservadors, sinó que pot i ha de ser imitat per l'esquerra sempre que el populisme es defineixi en termes democràtics i progressistes, en la línia marcada en el llibre de Chantal Mouffe, *For a Left Populism* (Verso Books, 2018). Basant-se en els treballs anteriors de Laclau sobre populisme i en el seu propi treball sobre la democràcia radical, Mouffe argumenta a favor d'un populisme qualitativament diferent que pugui per contrarestar i desafiar les versions reaccionàries xenòfobes del populisme, així com els modes polítics tecnocràtics neoliberals i antidemocràtics. de governança. En definitiva, l'autor assenyala que hem de reflexionar sobre les maneres de sortir de la lògica de la crisi de l'esquerra, per (re) construir noves solidaritats en el moment en què el neoliberalisme ha erosionat la sociabilitat i l'empatia i ha donat lloc al que Francesco Ronchi ha anomenat noves soledats. Hem de lluitar contra la precarietat i assegurar-nos que, en el procés, conservem i millorem el millor de les nostres institucions representatives.

Raffaele Alberto Ventura Le grand déclassement

En aquest article publicat a *Le Grand Continent*, l'autor es planteja què passa quan la societat burgesa ja no pot garantir prou oportunitats i comença una "carrera armamentista" en termes de capital cultural que no fa més que accelerar el procés de desclassament que pateixen moltes societats occidentals. En el context de la crisi de la COVID-19, Raffaele Alberto Ventura repassa les il·lusions perdudes que estructuren una generació i afirma que excepte una minoria que aconseguirà conquerir les escasses posicions atractives en un mercat laboral cada vegada més polaritzat, la vida laboral només podrà oferir una sèrie infinita de decepcions. En efecte, al seu parer, el sistema laboral petit-burgès ja ha passar del seu apogeu, i ara ens adonem que la carrera per la capitalització cultural ha tingut l'efecte pervers de devaluar, banalitzant-los, els avantatges adquirits. En darrer terme, per això estem tan insatisfets i per això seguim somiant: ens han programat així. És perquè ens han ensenyat que tot és possible que estem condemnats a viure en el fracàs.

Daniel Innerarity La era de la incertidumbre

La incertesa forma part de la vida humana, tant en la seva dimensió personal com social. Només tenim la certesa que som mortals, però no sabem com ni quan es verificarà aquesta condició; la vida ens depara sorpreses que la fan interessant i perillosa al mateix temps; no deixem de fer previsions tot i que hem experimentat mil vegades fins a quin punt són corregides o desmentides per la realitat. Innerarity argumenta que qualsevol institució ha d'afrontar la incertesa que procedeix dels canvis del seu entorn. Estem travessant una època històrica de gran volatilitat, enmig d'unes transformacions geopolítiques el resultat de les quals és encara difícil d'endevinar, la creixent fragilitat social ens sotmet a unes tensions en comparació amb les quals la mecànica de la repressió i la revolució era d'una lògica elemental. Interaccions complexes, desenvolupaments exponencials, fenòmens

emergents, turbulències, inabastabilitat i canvis discontinus caracteritzen la nostra època fins a uns nivells incomparables amb altres moments de la història per molt agitats que semblessin als seus protagonistes. Per consegüent, tenim el repte d'aprendre a gestionar aquestes incerteses que mai poden ser completament eliminades i transformar-les en riscos calculables i en possibilitats d'aprenentatge. Les societats contemporànies han de desenvolupar no només la competència per a solucionar problemes sinó també la capacitat de reaccionar adequadament davant l'imprevisible. No resultarà una tasca fàcil, però en qualsevol cas podríem consolar-nos considerant que som una «societat del desconeixement», no tant perquè sapiguem poc com perquè no sabem prou en relació amb la dimensió de les empreses que hem decidit emprendre.

Francis Fukuyama El liberalismo y sus descontentos

Francis Fukuyama fa una defensa aferrissada del liberalisme i afirma que tot i que avui dia sigui atacat des de diferents àmbits, és més necessari que mai. És més necessari perquè es tracta fonamentalment d'un mitjà per governar sobre la diversitat, i el món és més divers que mai. La democràcia desconnectada del liberalisme no protegeix la diversitat, perquè les majories utilitzen el seu poder per reprimir les minories. El liberalisme va néixer a mitjan segle XVII com a mitjà per resoldre els conflictes religiosos, i va tornar a renéixer a partir de 1945 per resoldre els conflictes entre nacionalismes. Qualsevol intent no liberal de construir un ordre social al voltant d'uns llaços forts, en funció de la raça, l'ètnia o la religió, exclou forçosament importants membres de la comunitat, i amb el temps condueix al conflicte. Dit això, el tipus de polítiques econòmiques i socials que haurien de perseguir les societats liberals avui dia és una pregunta totalment oberta. L'evolució del liberalisme al neoliberalisme a partir de la dècada de 1980 va reduir molt el marge per implementar polítiques del qual disposaven els líders polítics de centre, i va permetre el creixement d'unes enormes desigualtats que han estat alimentant els populismes de dretes i d'esquerres. En alguns països com l'Índia, Hongria i Estats Units, els conservadors nacionalistes han pres efectivament el poder i han intentat utilitzar el poder de l'Estat per desmantellar les institucions liberals i imposar les seves pròpies idees sobre la societat en el seu conjunt. El perill és clar i imminent. El problema del liberalisme és que funciona lentament a base de consensos i compromisos, i mai no aconsegueix els seus objectius comunitaris ni de justícia social d'una manera tan completa com els seus partidaris voldrien. Però resulta difícil veure de quina forma prescindir dels valors liberals no ha conduit a llarg termini a una altra cosa que no sigui un augment dels conflictes i en última instància a un retorn a la violència com a mitjà de resoldre les diferències.

Marcos Reguera Alt Right: radiografía de la extrema derecha del futuro

En un article del 2019, Marcos Reguerra narra el sorgiment als Estats Units d'un moviment d'extrema dreta contemporani conegut com a Alt Right (contracció de "dreta alternativa" en anglès). El que diferencia l'Alt Right dels seus predecessors no són tant les idees de fons – supremacia blanca i masclisme – com la forma de difondre-les. Tot comença en fòrums

com 4Chan, on es comencen a reunir joves homes blancs frustrats per un ambient de correcció política que se centra en visibilitzar a col·lectius oprimits sense atendre les preocupacions de grups més privilegiats. Aquestes frustracions s'acaben traduint en una justificació conservadora gairebé conspiracionista, que acusa els mateixos col·lectius oprimits (l'anomenada "generació de cristall") de ser en realitat qui governa el món amb una implacable retòrica moralista. Donat el context digital en el qual es gesta l'Alt Right, la seva primera eina de difusió va ser el meme. Aquí tenim la principal estratègia de la nova dreta: mitjançant l'ús de formats digitals atractius i un to informal, realitzen una "colonització dels marcs discursius i la retòrica de l'esquerra postmoderna al servei del seu contrari radical." L'Alt Right està cada cop més present en el panorama polític, arribant al seu punt àlgid quan Donald Trump anomenà Steve Bannon (llavors president executiu de la plataforma d'extrema dreta Breitbart) conseller i estrateg de la Casa Blanca l'any 2017. És un moviment internacional: la seva facció estatunidenca va ser pionera, però es desenvolupa juntament amb els seus homòlegs europeus, com el partit espanyol Vox o el francès Rassemblement National. Segons Reguera, l'esquerra ha de respondre imposant-se com "una alternativa econòmica i de governança alternativa a la dreta neoliberal", un espai que encara no ha sabut ocupar l'Alt Right.

Steven Forti Manual de instrucciones para combatir a la extrema derecha

Des de les pàgines de la revista *Contexto*, Steven Forti avança una sèrie de mesures que al seu entendre són indispensables per combatre l'extrema dreta i els populismes. En primer lloc, per combatre l'extrema dreta és necessari estudiar-la. Sense conèixer un fenomen és impossible entendre'l i, per tant, combatre'l. El primer pas imprescindible és estudiar la nova ultradreta, entendre d'on ha sorgit, com s'organitza, com actua i quins discursos utilitza. Segon, cal entendre que es tracta d'un fenomen global, existeix una gran 'família' ultradretana a nivell internacional. Així que si no pensem a escala global, estaríem cometent un cras error. Totes les formacions de l'extrema dreta 2.0 tenen, de fet, uns mínims comuns denominadors: un marcat nacionalisme, l'identitarisme, la recuperació de la sobirania nacional, un alt grau d'euroescepticisme i/o aversió al multilateralisme, un conservadorisme generalitzat, la islamofòbia, la condemna de la immigració titllada de "invasió", la presa de distància formal respecte de les experiències passades de feixisme, i un exacerbat tacticisme. Tercer, mai vencerem al monstre si no entenem les raons del seu avenç: econòmiques, culturals, sociopolítiques i ideològiques. Quart, cal elaborar una resposta polièdrica. Cinquè. És indispensable actuar a diferents nivells Tampoc n'hi ha prou amb actuar en un àmbit, sigui aquest l'institucional, el polític, el social, l'econòmic o el cultural. Cal, doncs, una estratègia multinivell que abordi diferents àmbits. Sisè, la resposta de les institucions i dels partits democràtics ha de fer per manera d'evitar la infiltració de la ultradreta en els aparells de l'Estat. Setè, els mitjans de comunicació tenen una part gens menyspreable de responsabilitat en l'avanç de l'extrema dreta, en convertir-se -conscientment o inconscientment- en altaveus dels seus discursos. Vuitè, si les respostes de les institucions representen una acció des de dalt, és també imprescindible una altra reacció que vingui des de baix. Finalment, l'esquerra ha de tenir la valentia de forjar aliances àmplies amb partits i sectors de la societat políticament llunyans per protegir

l'Estat de dret i evitar la instauració de dictadures il·liberals.

The Economist A growing number of governments are spreading disinformation online

En aquest article, *The Economist* denuncia que les campanyes de desinformació organitzades des d'organismes governamentals van en augment, segons revela un nou informe de l'*Oxford Internet Institute*, un departament de la Universitat d'Oxford que estudia la relació entre Internet i la societat. Els investigadors, que des de 2017 han estat monitoritzant les iniciatives dels governs i dels partits polítics per manipular l'opinió pública en línia, afirmen que el 2020 es van realitzar campanyes de desinformació organitzades en 81 països, en comparació amb les 28 de fa tres anys. Aquesta propaganda, que s'ha convertit en un element essencial de les campanyes de molts governs i partits polítics en els últims anys, s'utilitza per desacreditar els opositors, influir en l'opinió pública, ofegar la dissidència i intervenir en els afers exteriors. Fins fa no gaire, només un grapat de governs utilitzaven els bots dels mitjans de comunicació social i altres instruments per dur a terme les anomenades campanyes de propaganda informàtica, la més coneguda de les quals va ser la interferència de Rússia en el referèndum de Brexit i les eleccions de Estats Units de 2016. Avui en dia, gairebé totes les eleccions compten amb una campanya de desinformació que fomenta la disseminació de *fake news* entre bastidors. Els mètodes també han canviat, així com els actors. El 2016 els bots estaven de moda. Avui dia es prefereix utilitzar comptes falsos perquè són més difícils de detectar tant per part dels moderadors de la plataforma com per al públic. La desinformació també s'ha professionalitzat. Mentre que abans les campanyes de desinformació podien ser dutes a terme per funcionaris dels governs, avui en dia les principals empreses de relacions públiques són contractades per fer la feina bruta. Els investigadors d'Oxford han identificat 48 països en què les empreses privades van treballar amb els governs i els partits polítics en campanyes de desinformació durant l'any 2020 i calculen que des de 2009 s'han gastat gairebé 60.000 milions de dòlars en contractes amb empreses privades.

Anthony Musa For LGBTQ+ People Around the World, Here's What Biden Can Do to Build Back Better

Arribats al termini de l'administració de Trump, les persones LGTBI se'n surten amb un balanç negatiu, tant als Estats Units com arreu del món. En aquest article, Anthony Musa interpel·la directament al nou president estatunidenc Joe Biden amb un llistat d'accions que pot desenvolupar per lluitar contra LGTB-fòbia, tant a escala local com global. Posa com a exemple a les violències LGTB-fòbiques perpetrades a Txetxènia, contra les quals l'administració de Trump va emetre una sanció econòmica el 2020. Segons Musa, aquesta sanció és insuficient si no es realitza en el marc d'una col·laboració internacional, una col·laboració que ve dificultada per la sortida dels Estats Units del Consell de Drets Humans de les Nacions Unides el 2018. Aquest òrgan lluita contra la LGTB-fòbia a escala internacional, per exemple amb la prohibició mundial de les teràpies de conversió el 2019 a causa dels abusos perpetrats a Txetxènia. A escala local, Musa demana que s'omplin els

buits administratius deixats enrere per al govern de Trump, destacant que l'administració de Biden "hauria d'ocupar immediatament el lloc d'enviat especial del Departament d'Estat pels drets humans de les persones LGBTI". També demana que els Estats Units esdevinguessin un país de refugi segur per persones forçades a desplaçar-se a causa de la seva orientació de gènere o sexual. Finalment, destaca la salut i l'educació sexual com a àrees fonamentals en la lluita per protegir els drets del col·lectiu LGTBI.

Economy, welfare and equality

Raquel Varela El teletreball és una desgràcia per a la classe treballadora, està destruint la salut mental

Raquel Varela, historiadora i investigadora de l'Institut d'Història Contemporània de la Universidade Nova de Lisboa, reflexiona sobre la crisi de la COVID-19, les mesures d'excepció que estan aplicant els governs europeus i sobre les conseqüències del teletreball en la salut mental de milers de persones. Assegura que s'està imposant una noció que la vida es redueix a treballar i menjar. I enfront d'això,considera que és urgent pensar una alternativa col·lectiva, des d'una perspectiva socialista i que és el moment de dir que aquest sistema de competència i lluita pel guany permanent que és el capitalisme, no serveix als propòsits de la humanitat. En definitiva, cal un reset de la societat. És necessari definir el que és essencial per a produir i el que no ho és. En les grans ciutats europees hi ha milers de pisos buits que estan servint per a l'especulació de les grans multinacionals, que no volen invertir a les fàbriques i col·loquen els diners comprant immobles. Mentre les classes treballadores i les classes mitjanes, empobrides i proletaritzades, no tenen on viure. Finalment, també alerta de que les mesures repressives estan obrint un precedent gravíssim a tota Europa. La facilitat amb la qual s'estan introduint mesures d'excepció, típiques d'una dictadura –estat d'emergència, estat d'excepció, confinament obligatori– que ara es prolonguen en el temps, serveix per a amagar el fracàs total del neoliberalisme per a bregar amb un dels virus més simples que hi ha.

The Economist What is the economic impact of the latest round of lockdowns?

L'última tongada de confinaments i de mesures restrictives per combatre la pandèmia de COVID-19 afectaran de nou l'economia, però tot indica que no tindrà un impacte tan important com a la primavera passada. Els analistes de Goldman Sachs, per exemple, afirmen que en el cas de Gran Bretanya "a sensibilitat de l'activitat econòmica a les restriccions de la COVID-19 ha disminuït significativament des del primer confinament. En un informe publicat el 8 de gener, el banc HSBC assenyala que la producció industrial alemanya ha millorat la seva recuperació al mes novembre en ple segon confinament. L'informe sobre ocupació elaborat als Estats Units al mes de desembre mostra que si l'ocupació va caure per primera vegada des de l'abril, altres indicadors econòmics d'alta freqüència, com els de despesa dels consumidors, han millorat molt respecte de la primavera. Encara caldrà esperar abans que les xifres oficials dels diferents PIB confirmin

la creixent resistència de les economies desenvolupades als confinaments, però en un informe recent de l'OCDE, que elabora una estimació setmanal del PIB per a les grans economies, revela que si l'abril funcionaven al voltant del 80% de la seva capacitat, ara estan superant el 90%. Tres factors principals expliquen la millora: menys por per part dels ciutadans; polítiques governamentals millor calibrades; i adaptació per part de les empreses. Aquesta resistència de l'economia davant l'última onada de confinaments té diverses implicacions. Quan el virus es va començar a estendre, els governs tenien la intenció de congelar l'economia. Però amb el pas del temps ha quedat clar que l'activitat s'ha adaptat al xoc de la pandèmia. Això vol dir que els governs haurien no hauran d'aplicar tantes mesures de suport fiscal, que és el seu gran objectiu per a 2021.

Branko Milanović The first global event in the history of humankind

Branko Milanović argumenta que la COVID-19 és el primer esdeveniment realment globalitzat de la història de la humanitat. D'una banda, perquè la COVID-19 ha creat una rutina global uniforme: gairebé tothom experimenta bloquejos recurrents, evitació del tacte físic, i noves mesures legals per conscienciar a la població i complir davant les sancions. D'altra banda, la nova "rutina" imposada per la COVID-19 exigeix que canviem el nostre principal mètode de comunicació, de les experiències presencials i locals a la comunicació en línia. L'únic mètode d'expressió que és coherent amb les noves normes socials de la COVID-19 és Internet, i Internet és l'únic mètode de comunicació que pot arribar immediatament a un públic realment global. Finalment, l'autor argumenta que el canvi de la feina d'oficina centralitzada cap al teletreball obre un nou capítol en la història de la competència laboral. La migració ja no serà necessària per a moltes empreses que vulguin contractar. La possibilitat d'escollir el millor candidat de tot el món es podria convertir en una realitat del mercat.

The Economist How to deal with China

Segons els analistes de *The Economist*, les democràcies del món necessiten urgentment un enfocament coherent per tractar amb la Xina. Aquest país és el poder ascendent del segle XXI, però també una autocràcia que desconfia del lliure mercat i conculca els drets humans. No obstant això, els esdeveniments recents mostren la ineficàcia de la política occidental. El 30 de desembre, la Unió Europea va aprovar un pacte d'inversió amb la Xina que li assegurava uns guanys importants mentre al mateix temps la borsa de Nova York prohibia les accions de diverses empreses xineses, només per canviar d'idea dues vegades en pocs dies. A mesura que Occident va ensopegant amb accions contradictòries, la Xina s'ocupa de reprimir la dissidència a casa i d'expandir la seva influència a l'estranger. El 6 de gener, més de 50 activistes en defensa de la democràcia van ser arrestats a Hong Kong. Al novembre, la Xina va signar un pacte comercial amb 14 països asiàtics, inclosos aliats nord-americans com el Japó i Singapur, i segueix amenaçant Austràlia amb un embargament comercial parcial. La posada en marxa de la nova administració nord-americana amb Joe Biden ha generat una onada de bona voluntat mundial i hauria de ser

possible crear un agrupament de democràcies, per exemple un G7 ampliat, que actuï per pressionar la Xina. *The Economist* conclou que encara s'està a temps de reafirmar els valors de les societats obertes i dels mercats lliures, però que aquesta finestra d'oportunitat no durarà per sempre.

Michael Schuman The Undoing of China's Economic Miracle

Michael Schuman critica el proteccionisme impulsat a la Xina pel seu president Xi Jinping. Oficialment, aquest reforçament de l'economia domèstica té com a objectiu protegir el país de possibles hostilitats internacionals, com van ser les restriccions de vendes a Huawei i altres empreses xineses per part de l'administració de Trump. Però en pràctica, pot tenir conseqüències nefastes tant a escala local com global. Pel que fa a l'economia domèstica, Xi podria danyar la productivitat del país prioritzant l'atorgament de recursos a "empreses governamentals notablement inflades i ineficients en lloc d'empreses privades molt més àgils i creatives", avisa Schuman. També augmentaria el control del partit central sobre empreses locals, com va ser la suspensió de la primera venda d'accions d'Ant Group (que havia de ser la més gran del món) per part del mateix Xi el novembre 2020, tan sols dos dies abans de l'oferta inicial, suposadament en represàlia a una ofensa causada pel fundador de l'empresa Jack Ma. Pel que fa a les relacions comercials internacionals de la Xina, Xi va deixar clar a la quinzena reunió del G20 el novembre 2020 que prioritzar l'economia domèstica xinesa no implica rebutjar el comerç internacional amb la Xina. Però Schuman conclou amb un aire d'incertesa, advertint que "si Xi aconsegueix reemplaçar més del que la Xina compra al món, també soscavarà la justificació econòmica del compromís continuat amb un règim autoritari brutal."

Sustainability and climate change

Juan Bordera El clima polarizado como síntoma del calentamiento global

El terrible trastorn climàtic que l'ésser humà està provocant és probablement el repte més important de la nostra civilització -íntimament relacionat amb la transició energètica, i Espanya està molt mal situada per enfrontar-ho. Som frontera amb el desert. I el Mediterrani, entre altres raons per ser un mar tancat, s'està escalfant un 20% més que la mitjana planetària. L'autor considera que el Govern hauria de fer molt més al respecte, i liderar les transicions ecològica i energètica, en comptes de demorar propostes tan imprescindibles com l'assemblea climàtica que reivindiquen els moviments socials, i a la qual es va comprometre la ministra del ram, Teresa Ribera. Les assemblees ciutadanes del clima poden exercir un efecte dinamitzador i disruptiu molt important, provocar que el debat transcendeixi i s'enriqueixi, i potser així el Govern podria enfrontar-se més legitimat a aquest oligopoli energètic carronyer que puja el preu de la llum i el gas en plena onada de fred, i a les grans empreses que ara s'enduran bona part dels fons de recuperació, fets a mida del sector privat.

John Cooper Genuine technology neutrality in transport benefits 2050 climate targets

En el marc del *Green Deal* Europeu, els 27 caps d'Estat de la UE van acordar finalment un augment dels objectius climàtics per 2030 per aconseguir una reducció del 55% de les emissions de gasos d'efecte hivernacle. Aquesta decisió, encaminada a garantir que la UE estigui en vies d'aconseguir el seu objectiu de neutralitat climàtica per al 2050, impulsarà la revisió de molts reglaments necessaris per aconseguir el nou objectiu de 2030. Aquesta major ambició només serà assolible si es disposa de tecnologies de suport i es despleguen a gran escala. La tecnologia ha exercit i seguirà exercint un paper fonamental en el camí de la UE cap a la neutralitat climàtica per 2050. Sigui quin sigui el sector de l'economia, la tecnologia és clau, però la tecnologia per si sola no pot donar resultats. Suposa inversions massives per donar suport a la investigació i el desenvolupament, així com per construir els primers projectes industrials d'aquest tipus i ampliar la seva escala. Això al seu torn requereix polítiques que atreguin els inversors, i la participació de les empreses i els consumidors per crear mercats líders. El sector del transport europeu també ha iniciat aquest camí. El transport és l'espina dorsal de l'economia europea i hem d'assegurar-nos que el nostre sistema de transport, encara que es vagi descarbonitzant progressivament, segueixi sent competitiu, segur des del punt de vista energètic i assequible. L'objectiu d'aconseguir la neutralitat climàtica en el transport per carretera, aeri i marítim està clarament definit i acceptat, però la trajectòria fins 2050 segueix sent molt difícil i requereix prendre les decisions i eleccions correctes. A més dels beneficis científics i tècnics, la neutralitat tecnològica també garanteix una competència justa entre tecnologies i té un paper social i econòmic crític a la UE. En el cas dels combustibles líquids baixos en carboni en el transport per carretera, reduirà, per exemple, la pressió sobre el desplegament d'infraestructures per a vehicles totalment elèctrics. Reduirà la pressió sobre la demanda de matèries primeres crítiques. També accelerarà la reducció de l'impacte carbònic del transport reduint la necessitat de renovació de la flota i permetent als vehicles existents i nous accedir a combustibles líquids baixos en carboni. Els clients, els ciutadans i els mercats tenen la decisió a les seves mans i, en funció del que triïn, l'ambició climàtica d'Europa tindrà èxit.

Karl Mathiesen 2020 was Europe's hottest, weirdest year

L'autor ens recordant que les desgràcies mai no venen soles i que l'any de la pandèmia de COVID-19 també ha estat l'any en que Europa ha batut tots els rècords de temperatures elevades. Però no ens hem de centrar només en els registres ja que això ens faria perdre l'enfocament més important. Estem en una era d'anys de rècord sostinguts. Ja no són notícies d'última hora, sinó una crisi humana. El canvi climàtic altera la meteorologia, la terra i els sistemes que mantenen la vida de maneres complicades i imprevisibles. A continuació l'article detalla alguns dels fenòmens que han caracteritzat l'any més calent d'Europa. Globalment, el 2020 és juntament amb el 2016 com l'any més calorós registrat a la història. El món ara té una temperatura 1,25 graus més elevada que la mitjana preindustrial i 0,6 graus per sobre de la mitjana 1981-2010 que els científics utilitzen com a

referència. A Europa, les coses encara són més extremes. El continent s'ha situat a 1,6 graus per sobre del període de referència, i ha ultrapassat de 0,4 graus el rècord continental establert el 2019. I això és un fet especialment notable perquè s'ha produït durant un període d'activitat de La Niña, una fase del cicle de l'oceà Pacífic que generalment refreda la superfície de la Terra.

Ted Nordhaus i Seaver Wang China Breaks Decades of Climate Gridlock

Ted Nordhaus fa una anàlisi crítica d'una promesa que va fer la Xina el passat setembre: reduir les seves emissions contaminants fins a arribar al zero en el 2060. Per una banda, té efectes positius, començant simplement amb l'efecte de sorpresa i alleujament que ha generat veure aquest compromís per part del gegant mundial de la manufactura. També ha desencadenat promeses similars al Japó i a Corea, desallotjant així l'assumpció que arrossegàvem des del Protocol de Kyoto el 1997 que l'avanç ecològic havia de ser necessàriament liderat per les potències occidentals amb els Estats Units al capdavant. Aquest principi de responsabilitats diferenciades partia del fet comprovat que aquests països eren (i són) responsables de gran part de les emissions contaminants globals, però en pràctica el seu efecte principal va ser l'endarreriment prolongat de l'aplicació de polítiques ambientals en altres països, que no havien de fer res fins que els Estats Units es posin les piles. Però no se les van posar. Aquest és, potser, l'impacte més radical d'aquesta promesa xinesa: desfer "la noció que els Estats Units servirien com a punt de partida per a l'acció climàtica mundial". Tot i això, Nordhaus assenyala que el manteniment d'aquesta noció de responsabilitat occidental climàtica, i la promesa que la va acabar tirant per terra, tenen també una funció estratègica per amagar les qüestions polítiques xineses que han despertat preocupacions globals, com els seus conflictes administratius i territorials a Hong Kong i a la mar de la Xina Meridional.

Laurie Macfarlane Por qué el 2021 es la última oportunidad para evitar el colapso del clima

L'any 2020 potser ha estat la primera vegada en què els governs de tot el món van prendre mesures radicals per posar els interessos de la salut pública i el benestar per sobre dels del benefici privat. Per a un món que està tan dominat per la lògica de l capitalisme, aquest no és un triomf menor. Com moltes altres malalties infeccioses, la COVID-19 té els seus orígens en els efectes de l'activitat humana sobreels ecosistemes naturals. A mesura que més i més països han tractat de maximitzar el creixement econòmic, activitats com la tala d'arbres, la mineria, la construcció de carreteres, l'agricultura intensiva i la urbanització han provocat una destrucció generalitzada de l'hàbitat, el que ha portat a les persones a un contacte cada vegada més estret amb les espècies animals. Així com el canvi climàtic, la pandèmia actual és un símptoma de l'acceleració del col·lapse ambiental, que al seu torn és producte d'un model econòmic que depèn del creixement i l'acumulació. Vist d'aquesta manera, la idea que la COVID-19 pot ajudar d'alguna manera a la crisi mediambiental és absurda: són dues cares de la mateixa moneda. Si es compleixen les promeses de

“reconstruir millor” a partir de la COVID-19; si el govern de Biden compleix les seves promeses sobre el canvi climàtic; si el pla quinquennal de la Xina compleix els seus compromisos de descarbonització; i si la COP26 és un èxit, llavors podríem tenir l’oportunitat d’evitar la catàstrofe climàtica. En canvi, si res d’això no succeeix, les nostres perspectives seran dràsticament diferents. Si “reconstruir millor” resulta ser un eslògan buit; si el pla climàtic de president Biden no aconsegueix superar la paràlisi del sistema polític dels Estats Units; si el pla quinquennal de la Xina inclou una vasta expansió de les centrals elèctriques de carbó; i si la COP26 és un fracàs diplomàtic, llavors ens trobarem atrapats en una trajectòria molt perillosa.

Louise Guillot The environmental impact of mass coronavirus vaccinations

Louise Guillot analitza les conseqüències mediambientals de la distribució de la vacuna COVID a Europa. La vacuna BioNTech/Pfizer contra la COVID-19 ha de ser emmagatzemada dins d’un congelador amb gasos d’hidrofluorocarburs (HFC). Les emissions d’HFC tenen un efecte d’escalfament global fins a 23.000 vegades superior al del CO_2. Apunta també el mercat dels equips de protecció individual d’un sol ús (EPI), com ara màscares i guants de plàstic, que està creant importants residus no reciclats. Tot i això, la Comissió Europea defensa que els gasos HFC representen una amenaça pràcticament inexistent sempre que els congeladors estiguin hermèticament segellats. A més, la Comissió assenyala que l’augment dels residus relacionats amb els EPI és estadísticament inferior o igual als residus que es produirien a tota la societat si no hi hagués restriccions de bloqueig i mobilitat. Finalment, Guillot subratlla les dificultats per abordar tant una metodologia sostenible a llarg termini com un enfocament ambiental a curt termini en el desplegament de la vacuna.

Innovation, science and technology

The Economist Who should get the jab?

La urgència de la vacunació contra la COVID-19 creix cada dia. Dues noves variants del virus, detectades a Gran Bretanya i Sud-àfrica, s’estenen pel món. Tot i que no semblen ser més mortals, són molt més contagioses i amenacen amb saturar els hospitals. La salvació rau doncs en una vacunació ràpida. Tanmateix, les vacunes romandran escasses al llarg del 2021, fins i tot a mesura que augmentin les morts, juntament amb la sensació que la protecció queda fora de l’abast de milers de milions de persones. Aconseguir dur a terme pautes de vaccinació correctes podria salvar centenars de milers de vides, mentre que en cas contrari això implicaria la pèrdua de la fe dels ciutadans en els seus governs, en els beneficis de la salut pública i en la capacitat del món per treballar junts. La vacunació també és una prova de salut pública i de si el món pot treballar junt per fer front a les amenaces comunes, com ara el crim organitzat i el canvi climàtic. Els països en desenvolupament han acollit assajos clínics. Alguns d’ells, com Sud-àfrica, que experimenta un brot ferotge, també fabriquen vacunes per a empreses multinacionals. Ara cal que

també en puguin compartir els beneficis. Una modelització suggereix que una distribució global òptima de la vacuna segons les necessitats podria salvar més del doble de vides que si es concentren els subministraments només als països rics.

Jacques Attali La lucha puede acabar siendo entre estados totalitarios y grandes empreses digitales

L'escriptor, pensador, conseller i emprenedor francès Jacques Attali adverteix que la crisi actual pot durar anys i que encara que ara tot està en mans de les vacunes, si la UE no es dota dels mitjans d'un Estat, pot acabar dominada políticament i econòmicament, per forces majors, les dels EUA i la Xina i les seves grans empreses. Afirma que els Estats ja han tornat a ocupar una part essencial en el dia a dia dels seus ciutadans i empreses pel confinament, les noves regulacions, etc. I precisament en relació amb això, assevera que amb cada pandèmia els estats es tornen més autoritaris encara que apunta que la tendència no va cap al model xinès. Al seu parer, Xina no és un bon model, perquè una dictadura amaga la veritat, viola els drets humans i ni tan sols és efectiva, com es va veure en la seva catastròfic maneig de la pandèmia en els seus moments inicials. L'economia de guerra és una economia molt intervencionista, amb un projecte, però que pot seguir sent democràtica com va demostrar Gran Bretanya durant la Segona Guerra Mundial. Podríem haver esperat que els europeus, els nord-americans i els britànics l'haguessin posat en marxa per la pandèmia actual, fins i tot mitjançant la mobilització de recursos militars, però no ho van fer. Al seu entendre, els potencials guanyadors seran els països que hagin après a desenvolupar des d'una perspectiva democràtica l'economia de la vida, encara que sigui a marxes forçades. I si aquests països no ho fan, llavors es produirà una lluita entre Estats totalitaris i grans empreses digitals. Els líders de el Partit Comunista xinès ja han entès el risc que plantegen els seus propis gegants digitals i aviat els regularan i, possiblement, fins i tot els desmantellaran. La mateixa qüestió sorgeix als EUA. Aquestes empreses es defensaran amb els seus advocats i podran fer que la batalla duri anys, però la resposta europea actual segueix sent insignificant. Conclou que el principal canvi que es necessita és un canvi cultural: cal passar de la societat de l'egoisme a una societat de l'altruisme; comprendre que tots tenim interès a ser altruistes, que l'empatia és econòmicament eficient. Els que ho entenguin seran els guanyadors.

Nick Dearden Big Pharma's finest hour?

Nick Dearden critica el model de negoci de la indústria farmacèutica global, que mitjançant la priorització del benefici econòmic i la privatització de la propietat intel·lectual posa en perill a la salut de la població global, i sobretot a la salut dels ciutadans de països pobres. Dearden apunta que per una banda, la resposta farmacèutica a la COVID-19 crea una oportunitat per a què aquestes empreses netegin la seva imatge pública. Per l'altra banda, la gestió de les vacunes disponibles actualment ha ressaltat un model de distribució inequitatiu, preexistent a la crisi del coronavirus. En el moment de publicació de l'article, els països rics minoritaris en població havien comprat la majoria de les vacunes disponibles contra la COVID-19. Per l'altra banda, l'accessibilitat a aquestes vacunes seguirà sent molt

limitada en països més pobres, augmentant no només la seva tassa de mortalitat actual, sinó també la probabilitat futura de què sorgeixin variacions del mateix virus resistents al tractament. Dearden assenyala també el sistema de patents globals, acusant-lo de desviar cap al sector privat la riquesa generada per recursos públics, crear una falsa escassetat de medicació, i limitar la possibilitat de fabricar-la de forma local en molts països. Finalment, Dearden llista diversos casos en què algunes empreses farmacèutiques han aprofitat el seu immens poder econòmic per implementar estratègies econòmiques èticament dubtoses. Com a solució, proposa la suspensió de les normes de patents globals i l'adopció d'un acord de codi obert en la recerca medica cap a tractament per coronavirus.

Joshua Keating After Trump, Should Twitter Also Ban All the Dictators?

Joshua Keating planteja irònicament que si Twitter té la intenció de començar a prohibir que líders i funcionaris justifiquin reiteradament les atrocitats que cometen els seus governs, l'empresa veurà reduïda considerablement la seva feina. El dia abans que el president Donald Trump fos bandejat permanentment de la plataforma per violar la política contrària a la "'incitació a la violència", l'ambaixada xinesa als Estats Units va tuitejar que les dones uigurs de la regió de Xinjiang del país havien estat "alliberades" per les polítiques del govern xinès, i ja no eren "màquines per fer bebès": un gir inquietant en una campanya draconiana de control de la natalitat que ha implicat l'ús forçat de DIU, esterilitzacions i avortaments Twitter va esborrar-lo durant el cap de setmana, sense especificar quina norma havia infringit. Argumenta que és temptador dir que Twitter només hauria de tenir una política de prohibició envers els "dictadors" però és prou difícil per als governs i les ONG definir què constitueix un govern democràtic o autocràtic i probablement no sigui una feina que vulguem delegar a aquest tipus d'empreses. I tenint en compte que Twitter i altres empreses de xarxes socials ja són considerades en moltes parts del món com agents d'influència nord-americana, la companyia tindria dificultats per presentar-se com a àrbitre neutral. Keating conclou que aquest mes es compleixen els deu anys de les revoltes de la primavera àrab, probablement la darrera vegada que empreses de xarxes socials com Twitter van ser realment percebudes com una força emancipadora i un agent de democratització. Probablement no es pugui tornar a aquells temps, però, com a mínim, no s'hauria de permetre que els governants autoritaris tinguin Twitter per ells sols.

The Economist Removing space junk

L'article planteja el problema creixent que representa l'acumulació de residus a l'espai i el risc concomitant que tinguin una col·lisió amb algun satèl·lit actiu, una situació que està empitjorant ràpidament. Es calcula que pot haver-hi fins a 1 milió de peces residuals d'1cm o més en òrbita, i s'estan rastrejant més de 20.000 objectes de tamany més gran, Segons Daniel Oltrogge, un expert que assessora la *Space Data Association*, els darrers tres anys s'ha duplicat el nombre de vegades que residus orbital han afectat els satèl·lits en funcionament. A curt termini, els satèl·lits poden esquivar el problema sempre que la seva nau estigui equipada amb propulsors adequats. No obstant això, a llarg termini caldrà una

acció més radical. Part del problema és el nombre creixent de llançaments de coets i satèl·lits. El 17 de gener, per exemple, Virgin Orbit, un nouvingut al mercat que forma part del Virgin Group de Richard Branson, va llançar deu satèl·lits en òrbita mitjançant un coet alliberat des d'un Boeing 747-400 modificat. Un altre problema és que, cada any, es desprenen una dotzena de trossos importants de runa que orbiten al voltant de la Terra. Al voltant de la meitat d'aquestes explosions són causades per l'encesa de combustible sobrant de coets i l'esclat de bateries velles i tancs a pressió. La resta són el resultat de col·lisions. El resultat és una reacció en cadena d'impactes en òrbita. Si no es prenen mesures aviat, augmentaran les primes d'assegurança per als satèl·lits, la despesa en sistemes de seguiment i d'evitació de col·lisions augmentarà i es corre el perill d'inutilitzar alguns zones de gravitació orbital. Aturar aquesta reacció en cadena que generen els residus orbitals significa llançar part del tonatge superflu a l'espai cap a l'atmosfera terrestre, on la calor de fricció de la reentrada l'encendrà. D'aquesta manera, n'hi hauria prou amb eliminar només els residus de tamany més gran.

Máriam Martínez-Bascuñán Internet: ni contigo ni sin ti

L'autora adverteix que no hem de caure en els cants de sirena dels que van ser còmplices de la postveritat i, ara que Trump és un zombi, pretenen donar falses lliçons d'exemplaritat. El que anomenem postveritat el 2016 ens va alertar sobre les raons per les quals els mitjans de comunicació van perdre la seva credibilitat com a fonts fiables i no contaminades. La cadena de transmissió de dalt a baix va fallar per la seva prepotència en oferir diagnòstics equivocats sobre el món. Avui se sap que la cadena és circular i ha de funcionar també de baix a dalt, fent-se ressò de la realitat que viu la ciutadania. Els mediadors no són profetes de la veritat ensenyant a les masses, i el seu paper no és només il·lustrar el ciutadà: també han de traslladar a les elits les ansietats de la ciutadania. Només així la jerarquia es transforma en cercle i es genera un coneixement empàtic que possibilita un consens sobre els fets i la consciència de pertànyer a un món comú. Aquest consens és el nostre escut enfront de les mentides i els mites dels autòcrates, i les institucions han de preservar l'acord.